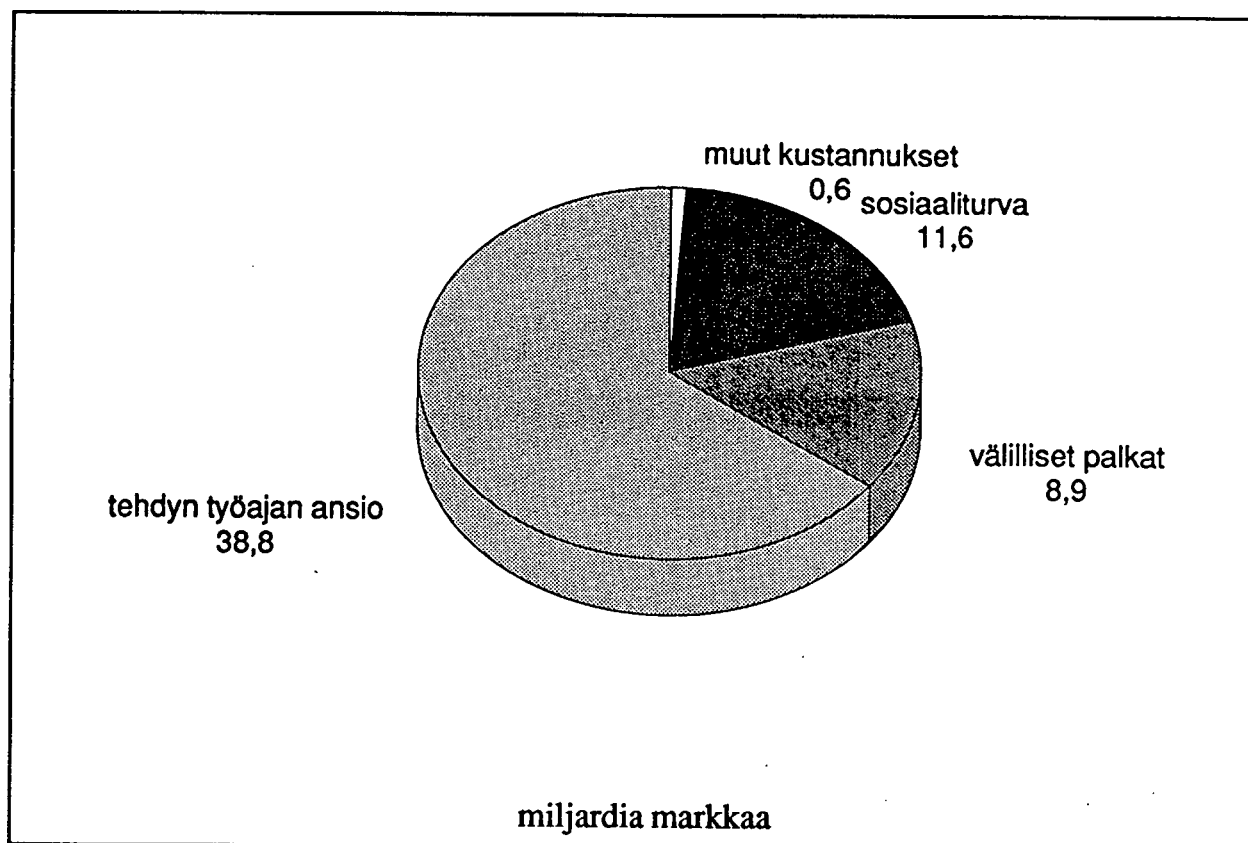

Hinta- ja palkkatiedote

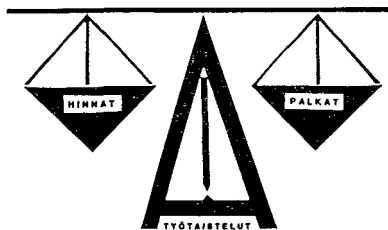
1992:3

26.6.1992

Kuntasektorin työvoimakustannukset

Hinta- ja palkkatiedote 1992:3

Kuntien työvoimakustannukset	3
Palkat	8
Palkansaajien kuukausikeskiansioita	8
Palvelualan palkat	9
Metsätyöntekijöiden palkat	11
Valtion tuntiansio 48,74 markkaa	11
Tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä vähän työtaisteluja	12
Hinnat	15
Asuntojen hintojen lasku jatkui	15
Vuokrat nousivat 6,4 prosenttia	16
Hintatasoindeksejä eri maissa	17
Indeksitaulukko	18
Lisätietoja	19

Hinta- ja palkkatiedote on Tilastokeskuksen uusi tilastojulkaisu, joka ilmestyy vuonna 1992 kuusi kertaa. Siihen kootaan tuoreimpia tilastotietoja hinnoista, palkoista ja työtaisteluista. Vuosikertahinta 105 markkaa.

Tämän vuoden ensimmäinen numero sisälsi kansainvälisiä hintavertailuja. Tässä numerossa käsi-

tellään kuntien työvoimakustannuksia, työtaistelua tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä sekä asuntojen hintatietoja.

Seuraavan numeron teemana ovat devalvaation vaikutus ja asuntojen hinnat.

Puhelintilaukset (90) 1734 2011
Telefax (90) 1734 2474

KUNTASEKTORIN TYÖVOIMAKUSTANNUKSET 1990

Kolmasosa kuntasektorin työvoimakustannuksista muuta kuin tehdyn työajan palkkaa

Kuntasektorin palveluksessa oli vuonna 1990 keskimäärin 470 000 palkansaaajaa. Työvoiman käytöstä aiheutui kuntatyönantajalle noin 59,9 miljardin markan kustannukset eli 1000 markkaa kuukaudessa jokaista suomalaista kohti. Kustannuksista oli

palkkoja tehdyltä työajalta	38,8 mrd. mk
muuta, ns. välillisiä palkkoja	8,9 mrd. mk
sosiaaliturvan maksuja	11,6 mrd. mk
muuta kustannuksia	0,6 mrd. mk.

Noin 35 prosenttia kuntasektorin työvoimakustannuksista aiheutui muusta kuin tehdyltä työajalta maksetusta palkasta. Tämä välillisten työvoimakustannusten osuus oli kuntasektorilla jonkin verran pienempi kuin valtiolla ja teollisuudessa.

Tehdyltä työajalta maksettujen palkkojen osuus oli 81 prosenttia koko palkkasummasta. Vajaa viidennes palkoista maksettiin ei-tehdyltä työajalta kuten loman, sairausloman, koulutuksen jne. ajalta. Tähän ns. välillisten palkkojen osuuteen

vaikuttavat paitsi lomaoikeutta, loma-ajan palkkaa ja muuta työstä poissaoloa koskevat sopimukset myös henkilökunnan rakenne sekä työstä poissaolojen määrä.

Sosiaaliturvan kustannukset olivat lähes yksinomaan työvoiman käyttöön liittyviä pakollisia maksuja, joiden määrään yksittäinen kuntatyönantaja ei voi merkittävästi vaikuttaa.

Kuntasektorin sosiaaliturvakustannukset ovat sekä valtion että teollisuuden kustannuksia pienemmät. Tähän vaikutti osin eläkevakuutusmaksun suhteellisen alhainen taso (18 prosenttia palkkasummasta). Valtio vastasi suurelta osin kuntien sivistystoimen eläkevastuusta, mikä merkitsi kuntasektorille arviolta noin 1,2 miljardin kustannussäästöä.

Muut kustannukset koostuivat pääosin työnantajan henkilöstölleen järjestämistä ei-rahallisista palveluista kuten työpaikkaterveydenhuollosta, työvaatteista, koulutuksesta jne.

Huomattava osa niistä on kuntakohtaisesti sovitavissa ja sidoksissa esim. työvoiman tarjontaan alueella. Näiden kustannusten merkitys oli kuntasektorilla suunnilleen sama kuin valtiolla mutta vain kolmasosa yksityisen sektorin vastaavista.

Työvoimakustannuserä	Kunnat	Kuntainliitot	Yhteensä
VÄLILLISET PALKAT	6500	2400	8900
Lomaraha	1400	500	1900
Loma-ajan palkka ym.	3500	1300	4800
Lapsen synt. ja hoito	300	100	400
Sairasajanpalkka	1000	300	1300
Koulutusajan palkka	200	100	300
Muut (mm. arkipyhäkorvaus)	200	0	200
TEHDYN TYÖAJAN PALKKA	28700	10100	38800
SOSIAALITURVA	8400	3200	11600
Sosiaaliturvamaksu	2700	1000	3700
Eläkevakuutus	5700	2300	8000
MUUT VÄLILLISET KUSTANNUKSET	400	200	600
Koulutusmääräraha	300	100	400
YHTEENSÄ	44000	15900	59900

Kuntainliitot vastaavat yli neljäsosasta kuntasektorin työvoimakustannuksista. Kustannuksiin on luettu kuntatyönantajan kaikkeen toimintaan liittyvät työvoimakustannukset, joista liike- ja palvelutoiminnasta ym. aiheutuu noin 1/10 -osa.

Palkansaajien luontaisedut (160 milj.) sisältyvät tässä maksettuihin palkkoihin. Ne on arvostettu verotusarvon mukaisesti. Työnantajalle luontaiseduista voi koitua tätä suuremmat kustannukset.

Kansaneläkelaitokselta saadut sairausvakuutuksen palautukset (640 milj.) on vähennetty sosiaaliturvan kustannuksista ja työterveyshuollon korvaukset (110 milj.) työterveyshuollon kuluista.

Välittömästi työtehtäviin liittyvät kustannukset kuten päivärahat, matkakustannusten korvaukset

ym. verottomat korvaukset (560 milj.) eivät sisälly työvoimakustannuslukuuihin. Kuntasektoria on tutkimuksessa tarkasteltu osana julkista sektoria, minkä vuoksi valtiolta kustannusten peittämiseen saatua rahoitusta, kuten työllistämistukea (880 milj.), ei ole vähennetty kuntasektorin työvoimakustannuksista.

Päivärahat ym. verottomat korvaukset ovat Väli- ja Pohjois-Suomessa noin 2 prosenttia palkkasummasta. Pienemmistä välimatkoista johtuen osuus on Etelä-Suomessa selvästi pienempi. Myös työllistämistuen merkitys on suurin Pohjois-Suomessa, missä 6 prosenttia kuntien palkkakustannuksista katetaan työllistämistuen avulla. Edellä mainittujen erien sisällyttäminen kustannuslaskelmiin olisi laskenut kuntien palkkakustannuksia keskimäärin 0,7 prosenttia mutta Pohjois-Suomessa yli 4 prosenttia.

Taulukko 2. Työvoimakustannusten ulkopuolelle jätetyt tulo/menoerät suuralueen mukaan

Kunnat/suuralue	Päivärahat ym. milj. mk	Työllistämistuki milj. mk	Vaikutus palkkasummaan %
Pääkaupunkiseutu	25,5	11,0	+0,2
Etelä-Suomi	172,1	227,9	-0,4
Väli-Suomi	182,9	263,8	-0,9
Pohjois-Suomi	103,5	341,5	-4,4
Kuntainliitot	80,2	34,6	+0,4
Yhteensä	564,3	878,8	-0,7

Lomista ja sairaslomista eniten kustannuksia suurissa kaupungeissa

Loma-ajan palkkoihin ja lomarahaan kului kunnissa 13,9 prosenttia palkkasummasta, kun vastaava osuus yli 100 000 asukkaalla kunnissa oli

prosenttiyksikön ja kuntainliitoissa 0,7 prosenttiyksikköä suurempi.

Sairasajan palkkoihin käytettiin suurkaupungeissa 3,3 prosenttia palkkasummasta, kun vastaava luku kaikissa kunnissa oli 2,9 ja kuntainliitoissa ainoastaan 2,5 prosenttia.

Taulukko 3. Välillisten palkkojen osuus palkkasummasta (%) kuntakoon ja hallinnonalan mukaan

	Hallinnonala				
	Terveydenhuolto	Sosiaalitoimi	Sivistystoimi	Liike- ja palvelutoiminta	Kaikki hallinnonalat
Loma-ajan palkka ja lomarahaa					
Kunnat yht.	14,52	13,51	13,41	13,55	13,85
< 6000 asukasta	13,36	12,68	13,61	14,52	13,46
6000 – 29999 asukasta	14,15	13,00	13,16	13,25	13,38
30000 – 99999 asukasta	13,36	13,12	13,57	11,34	13,44
100 000 – asukasta	15,41	15,04	13,62	14,67	14,87
Kuntainliitot	14,76	14,18	12,34	13,74	14,58
Lapsen syntymä ja hoito					
Kunnat yht.	1,02	1,21	0,50	0,20	0,79
< 6000 asukasta	1,05	1,12	0,53	0,02	0,81
6000 – 29999 asukasta	0,88	0,95	0,40	0,19	0,67
30000 – 99999 asukasta	1,09	1,69	0,65	0,21	0,85
100 000 – asukasta	1,06	1,37	0,57	0,21	0,88
Kuntainliitot	0,78	0,68	0,30	0,33	0,72
Sairasajan palkka					
Kunnat yht.	3,00	3,40	2,06	3,21	2,91
< 6000 asukasta	3,43	3,12	1,86	3,60	2,61
6000 – 29999 asukasta	2,33	3,28	1,98	2,63	2,65
30000 – 99999 asukasta	3,01	3,42	2,11	2,97	2,99
100 000 – asukasta	3,31	3,76	2,30	3,58	3,32
Kuntainliitot	2,48	2,91	1,88	2,41	2,48
Koulutusajan palkka					
Kunnat yht.	0,61	0,41	0,47	0,25	0,47
< 6000 asukasta	0,66	0,34	0,45	0,41	0,47
6000 – 29999 asukasta	0,59	0,40	0,43	0,26	0,45
30000 – 99999 asukasta	0,69	0,60	0,64	0,30	0,57
100 000 – asukasta	0,57	0,37	0,42	0,21	0,44
Kuntainliitot	0,69	0,48	1,04	0,61	0,71
Arkipyhäkorvaukset					
Kunnat yht.	0	0,01	0,03	0,97	0,25
< 6000 asukasta	0	0,01	0,01	0,91	0,12
6000 – 29999 asukasta	0	0,01	0,02	1,04	0,22
30000 – 99999 asukasta	0	0,00	0,03	1,21	0,34
100 000 – asukasta	0	0,01	0,07	0,84	0,29
Kuntainliitot	0,01	0,15	0,06	1,34	0,04

Loma-ajan palkan osuuteen vaikuttavat mm. loma-
maoikeuden määrä, oikeus talvilomanpidennyk-
siin sekä niiden epäsäännöllisten palkanlisien
(mm. ylityökorvaukset) määrä, joita ei oteta huo-
mioon lomapalkkaa määrättäessä.

Palvelusvuosilisien määrä on suurkaupungeissa
keskimääräistä suurempi, mikä lienee seurausta
kokeneemman henkilökunnan valikoitumisesta
suuriin kuntiin. Palvelusvuosilisien määrä voi
osittain johtua myös harkinnanvaraisten palvelus-
vuosilisien käytöstä suurkaupungeissa.

Kuntakoon ja loma-ajan palkkojen riippuvuus ai-
heutuu osaksi hallinnonalojen välisistä eroista -
erikokoisissa kunnissa tehtävät painottuvat eri ta-
voihin.

Poissaoloista eniten kustannuksia kaavoituksessa, vähiten sivistystoi- messa

Loma-ajan palkkakustannusten osuus on suurin
kaavoituksessa ja keskitasoa korkeampi myös
terveydenhuollossa, missä palvelusvuosilisien
määrä on huomattava. Sosiaalitoimen hallin-
nonala on kasvanut viime vuosina nopeasti. Hen-
kilökunnan palvelusaika on siellä, palvelus-
vuosilisien määrällä arvioiden, pienempi kuin
muilla hallinnonaloilla, mikä laskee vuosilomaan
käytettyä palkkamäärää.

Opettajien loma-ajan palkka on laskennallista, ei-
kä sisällä talvilomapidennyksistä aiheutuvia palk-
kakustannuksia. Liike- ja palvelutoimessa loma-
palkan määrään vaikuttavien epäsäännöllisten li-
sien osuus on huomattava, mikä laskee lomakus-
tannusten osuutta.

Lapsen syntymään liittyvät palkalliset poissaolot
(äitiysloma ja tilapäinen hoitovapaa) aiheuttavat
eniten palkallisia poissaoloja terveydenhuollossa
ja sosiaalitoimessa, missä naisten osuus henkilö-
kunnasta on suurin.

Kunnan koko ei vaikuta äitiyspoissaolojen mää-
rään. Vaikka naisten osuus on kuntainliitoissa
suurempi kuin kunnissa, äitiyslomista aiheutuu
enemmän palkkakustannuksia kunnissa.

Sairauspoissaoloista aiheutuvien palkkakustan-
nusten osuus oli suurin kaavoituksen ja yleisten
töiden hallinnonaloilla sekä kiinteistöjen hoidossa
missä tuntipalkkaisen henkilökunnan osuus on
suuri ja poissaolot kirjautuvat kattavasti.

Myös sosiaalitoimessa sairaspoissaolojen palkka-
osuus on keskimääräistä suurempi. Sairaspäivien
kustannusvaikutus on sivistystoimessa vain 60
prosenttia tästä, mihin vaikuttaa mm. se, että
opettajien sairaspoissaoloja ei lukukauden ulko-
puolella kirjata. Sairaspoissaolojen merkitys kas-
vaa kaikilla hallinnonaloilla yli 30 000 asukkaan
kunnissa ja on suurkaupungeissa selvästi suurin.

Koulutusajan palkka kirjautuu kunnissa puutteeli-
sesti. Ilmoitusten mukaan se olisi vain 0,5 pro-
senttia palkkasummasta. Osuus on suurin yleis-
hallinnossa ja kuntainliittojen ammatillisissa op-
pilaitoksissa.

Kunnan koko ei vaikuta koulutuspäivien palkka-
kustannusten määrään. Koulutusmäärärahan
osuus kuitenkin pienenee kuntakoon kasvaessa.
Pienissä kunnissa koulutettavapäivän hinta olisi
näin suurempi kuin suurissa kunnissa.

Pääkaupunkiseudulla korkeimmat palkat – lomat ja sairauslomat lisäävät palkkauseroa muuhun maahan

Palkkakustannusten määrään vaikuttaa sekä palk-
kataso (säännöllisen työajan ansio) että ei-tehdyl-
tä työajalta maksetun palkan määrä.

Kuukausipalkkainen ansaitsi säännölliseltä työ-
ajalta pääkaupunkiseudulla 7 prosenttia enemmän
kuin kunnissa keskimäärin. Tarkastelualoilla ero
oli suurin liike- ja palvelutoiminnassa, pienin si-
vistystoimessa. Säännöllisen työajan keskiansio
nousi sivistystoimessa lähes kolmanneksen sosi-
aalialan ansiota suuremmaksi.

Poissaoloajalta maksetun palkan osuus on pää-
kaupunkiseudulla selvästi suurempi kuin maassa
keskimäärin. Kun tämä otetaan huomioon, pää-
kaupunkiseudun kuntien palkkakustannukset ylit-
tävät maan keskitason noin 9 prosentilla. Vastaa-
vasti työskennellyn kuukauden suhteellinen hinta
on Väli- ja Pohjois-Suomessa alempi kuin sään-
nöllisen työajan ansiotaso.

Taulukko 4. Kokoaikaisen kuukausipalkkaisen säännöllisen työajan kuukausiansiot ja tehdyn henkilötyökuukauden palkkakustannukset suuralueittain eri hallinnonaloilla

Suuralue	Hallinnonala				
	Kunnat yhteensä	Terveystieteiden tutkimuskeskus	Sosiaalitoimi	Sivistystoimi	Liike- ja palvelutoiminta
Säännöllisen työajan ansiot, mk					
Pääkaupunkiseutu	8 873	9 013	7 622	9 339	9 805
Etelä-Suomi	8 172	8 471	6 825	9 108	8 311
Väli-Suomi	8 014	8 249	6 660	9 097	7 692
Pohjois-Suomi	8 237	8 666	6 741	9 320	7 821
Suhteellinen palkkataso, kunnat yhteensä (8 272) = 100					
Pääkaupunkiseutu	107	109	92	113	119
Etelä-Suomi	99	102	83	110	100
Väli-Suomi	97	100	81	110	93
Pohjois-Suomi	100	105	81	113	95
Tehdyn henkilötyökuukauden palkkakustannukset, mk					
Pääkaupunkiseutu	10 703	10 934	9 286	10 928	(12 012)
Etelä-Suomi	9 662	10 029	8 064	10 546	(9 902)
Väli-Suomi	9 412	9 864	7 793	10 524	(9 169)
Pohjois-Suomi	9 686	10 210	7 881	10 833	(9 020)
Tehdyn henkilötyökuukauden palkkakustannustaso, kunnat yhteensä (9 796) = 100					
Pääkaupunkiseutu	109	112	95	112	(123)
Etelä-Suomi	99	102	82	108	(101)
Väli-Suomi	96	101	80	107	(94)
Pohjois-Suomi	99	104	80	111	(92)

Vastaavia muutoksia voidaan havaita myös hallinnonalojen kustannusvertailussa. Poissaoloajalta maksetun palkan osuus on sivistystoimessa pieni, lähinnä laskentaperusteista johtuen. Tehtyä henkilötyökuukautta kohti sivistystoimen palkkakustannusten suhteellinen taso laskee kaikilla suuralueilla.

Vastaavasti keskitasoa paremmin palkatun terveydenhuoltoalan suhteelliset palkkakustannukset nousevat ja keskitasoa heikommin palkatun sosiaalialan suhteelliset palkkakustannukset laskevat (pääkaupunkiseutua lukuunottamatta), kun tehdyn työajan palkan osuus otetaan huomioon.

Säännöllisen työajan ansiot perustuvat Tilastokeskuksen kuntasektorin kuukausipalkka-aineistoon. Tehdyn henkilötyökuukauden palkkakustannusten määrä on laskettu säännöllisen työajan kuukausiansioiden, siihen sisältyvämmien lisien määrän ja tehdyn työajan palkkojen suhteellista osuutta koskevien selvitysten perusteella. Ansio- tiedot koskevat päätoimisia kuukausipalkkaisia, kustannustiedot kuntien koko henkilöstöä. Eri- laisten aineistojen yhdistäminen saattaa aiheuttaa

epätarkkuutta lähinnä liike- ja palvelutoimintaa koskevissa luvuissa.

Kuntasektorin työvoimakustannustutkimus vuodelta 1990

Tämän artikkelin tiedot perustuvat Tilastokeskuksen ja Kunnallisen työmarkkinalaitoksen yhteishankkeena toteuttamaan tutkimukseen kuntasektorin työvoimakustannuksista vuonna 1990. Tutkimukseen osallistui 235 kuntaa ja 262 kuntainliittoa, joiden maksamat palkat kattoivat 76 prosenttia kuntasektorin palkkasummasta.

Tutkimuksen ensimmäinen, kustannusten määrää koskeva raporttiosa on ilmestynyt. Kuntasektorin työajan käyttöä koskevat tulokset valmistuvat lähikuukausien aikana.

Lähteet:

Tilastokeskuksen tutkimuksia nro 194:

Kuntasektorin työvoimakustannukset 1990

Valtion työmarkkinalaitoksen julkaisuja nro 17:

Valtionhallinnon työvoimakustannustutkimus vuodelta 1990

PALKAT

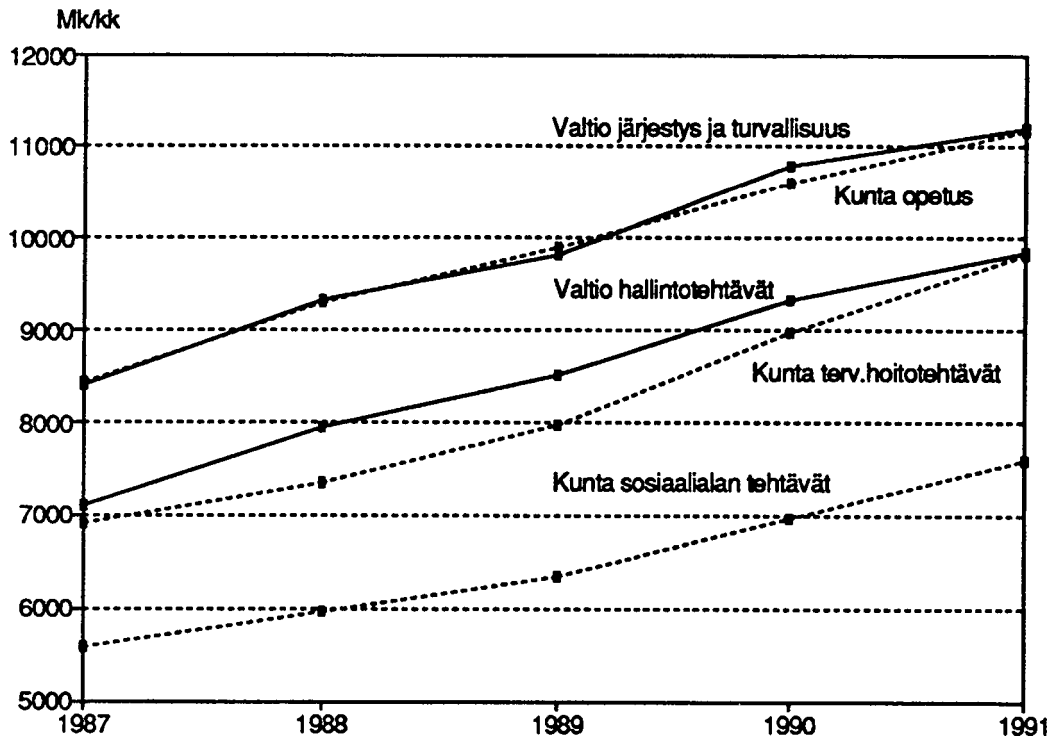
Palkansaajien kuukausikeskiansioita vuosina 1989-I/1992

Vuosi	1989 mk	1990 mk	1991 mk	I/1992* mk
Kalkki palkansaajat	7890	8631	9196	9395
miehet	8721	9534	10114	10325
naiset	6951	7613	8197	8402
Kuukausipalkkaiset/toimihenkilöt	8236	8977	9539	9737
miehet	9836	10690	11240	11423
naiset	7134	7797	8361	8565
Tuntipalkkaiset/työntekijät	7117	7831	8283	8425
miehet	7458	8184	8613	8754
naiset	5866	6446	6941	7095

* Ennakkotieto

Ansiotiedot perustuvat palkansaajien ansiotasoindeksiin 1985 = 100, joka mittaa säännöllisen tehdyn työajan ansioiden kehitystä. Tuntipalkat on muunnettu kuukausipalkkoiksi kertomalla luvulla 170.

Palkansaajien kuukausikeskiansioita 1987-1991

Myymääläkassanhoitajan kuukausiansio 6 284 mk

Myymäälähenkilöstön kuukausiansio ilman ylitöitä oli 7 104 markkaa. Miehet ansaitsivat keskimäärin 8 326 markkaa ja naiset 6 703 markkaa. Keskimäärin kuukausiansiot nousivat 9,8 % edellisestä vuodesta.

Elokuussa 1991 myymälähenkilöstöön kuului 51 723 kokoaikaista palkansaajaa, joista naisia 75 %.

Myymäälähenkilöstön lukumäärät ja kuukausiansiot ammattiryhmän mukaan elokuussa 1988 – 1991

Ammattiryhmä	1988		1989		1990		1991	
	LKM	MK/KK	LKM	MK/KK	LKM	MK/KK	LKM	MK/KK
Myymäälän- ja osastonhoitaja	6 973	7 356	6 403	8 215	6 679	8 729	6 643	9 322
Myyjäryhmä I	38 743	6 497	37 862	5 593	42 284	6 025	38 934	6 554
Myyjäryhmä II	3 896	6 049	2 619	10 048	3 869	7 301	4 609	8 336
Muut	–	–	–	–	259	9 860	262	12 448
Siivoojat	1 310	5 305	1 254	5 305	1 278	6 278	1 275	6 779
Harjoittelijat	–	–	–	–	1 387	4 646	984	5 065

Myymäälähenkilöstöstä 75 % kuului naisvaltaiseen myyjäryhmään I.

Naisten kuukausiansio oli 6 389 markkaa. Ansiot nousivat edellisestä vuodesta 9,9 %.

II ryhmän myyjistä yli 63 % oli miehiä. Heidän ansionsa olivat 8 942 markkaa.

Myös rakenteelliset muutokset vaikuttavat ansioiden kehitykseen.

Kun vähemmän ansaitsevista tehtävistä vähennetään henkilökuntaa, kohoavat keskimääräiset kuukausiansiot korkeammaksi.

Eräiden myyjien kuukausiansiot 1987 – 1991

Vuosi	Elintarvikemyyjä		Asustemyyjä		Huonekalu- ja mattomyyjä		Myymäälä-kassanhoitaja	
	LKM	MK/KK	LKM	MK/KK	LKM	MK/KK	LKM	MK/KK
1987	8 518	4 488	4 567	4 441	854	5 404	5 226	4 479
1988	8 564	4 992	4 749	4 909	944	5 766	5 304	4 986
1989	9 283	5 442	4 113	5 398	861	6 427	5 245	5 417
1990	10 903	5 738	4 790	5 743	998	7 159	5 850	5 757
1991	8 600	6 423	4 920	6 318	996	7 505	5 442	6 284

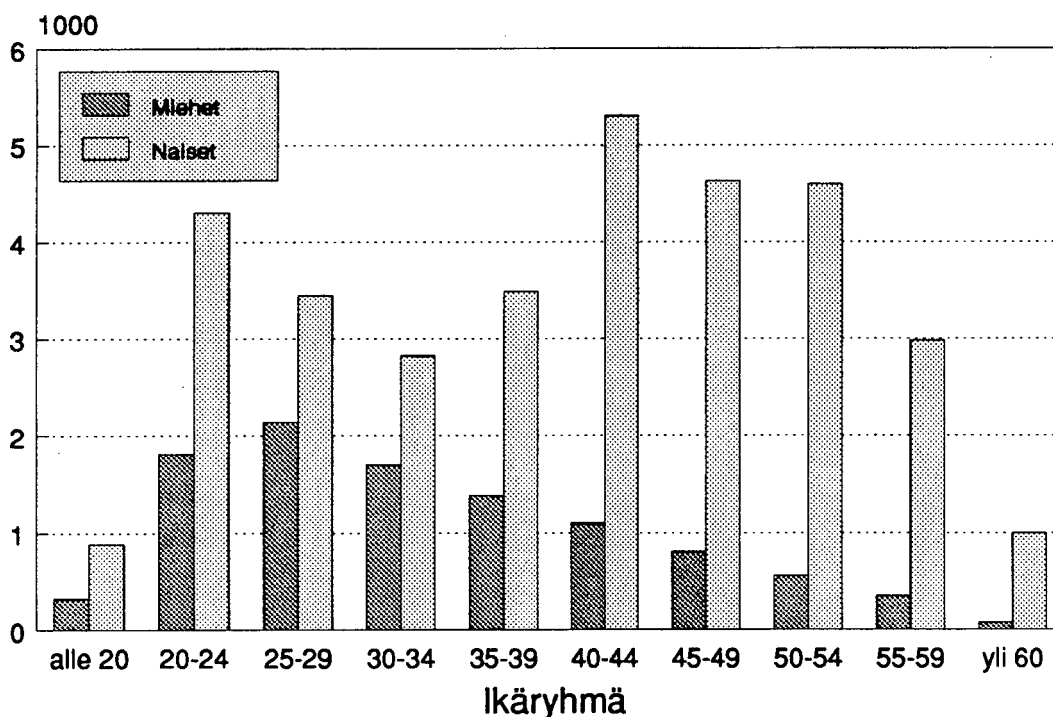
Myyjistä yli puolet miehistä oli alle 35 vuotiaita. Kuukausiansiot olivat korkeimmillaan 45 - 50 vuotiailla: miehet ansaitsivat tällöin 9 162 markkaa ja naiset 6 655 markkaa.

Naismyyjien lukumäärä pieneni yli 25 vuotiaista aina 34 vuotiaisiin saakka, jonka jälkeen osuus alkoi kasvaa saavuttaen huippunsa 40 - 44 vuotiaiden kohdalla. Naismyyjien ansiotaso oli jokaisessa ikäryhmässä pienempi kuin miesmyyjien, joiden kuukausiansiot olivat keskimäärin 1 400 markkaa suuremmat kuin naisten.

Tilastokeskuksen ja Liiketyöntantajain Keskusliiton palkkatilastoaineiston mukaan osa-aikaisia myyjiä oli elokuussa 9 962. Valtaosaltaan osa-aikaiset myyjät olivat naisia noin 91 %.

Osa-aikaisista 25 - 30 tuntia viikossa työtä tekevät ansaitsivat keskimäärin 4 792 markkaa kuukaudessa, miehet 4 680 markkaa ja naiset 4 801 markkaa.

Myyjien lukumäärä ikäryhmittäin Elokuu 1991

Lähde: Palvelualan palkat elokuu 1991, ilmestyy heinäkuussa

Metsurin päiväpalkka 425,54 markkaa

Vuoden 1992 ensimmäisellä neljänneksellä oli metsätyöntekijöiden päiväkeskiansio puutavaran valmistuksessa, urakkatyössä 425,54 markkaa. Palkkaan sisältyy työvälineen osuus.

Ansio oli 0,3 % korkeampi kuin edellisellä neljänneksellä ja 5,7 % korkeampi kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohtana. Vastaava ansio ilman moottorisahan osuutta oli 314,05 markkaa.

Moottorisahan osuus on määritelty Metsäntutkimuslaitoksen suorittamien metsurien työvälineetutkimuksen perusteella.

Metsänhoitotöissä oli keskimääräinen päiväansio urakkatyössä 272,44 markkaa, päiväpalkkaisessa työssä 257,26 markkaa ja tuntipalkkaisessa työssä 33,41 markkaa.

Taimitarhatöissä päiväansio oli urakkatyössä 357,24 markkaa ja päiväpalkkaisessa työssä 257,72 markkaa. Tuntipalkka oli 38,44 markkaa.

Muissa metsätöissä oli päiväansio urakkatöissä 515,81 markkaa. Päiväpalkkaisessa työssä se oli 271,86 markkaa ja tuntityössä 35,96 markkaa.

Metsätyöntekijöiden määrä on 80-luvun loppupuolella laskenut jatkuvasti. Metsätyöntekijöitä oli puutavaran valmistuksessa 1992 ensimmäisellä neljänneksellä 6 623. Edellisenä vuonna heitä oli 8 892 joten määrä on pudonnut noin neljänneksellä.

Metsänhoitotöissä työntekijöiden määrä oli 517, kun se edellisenä vuonna oli 657. Muissa metsätöissä vastaavat luvut olivat 2 178 ja 2 640, lukumäärissä on huomattava kausivaihtelu.

Tilastossa ovat mukana kaikki atk-palkanlaskentaa käyttävien metsäalan työnantajien 18 - 65-vuotiaat metsäalan työehtosopimuksen piiriin kuuluvat työntekijät.

Lähde: Maa- ja metsätyöntekijöiden palkat 1. neljännes 1992

Valtion tuntipalkkaiset tammikuussa 1992

Valtion tuntipalkkaisten työntekijöiden ja toimihenkilöiden säännöllisen työajan tuntiansio oli tammikuussa 48,74 markkaa. Ansio nousi edellisestä neljänneksestä 0,4 % ja edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 3,9 %. Kokonaiskeskituntiansio tammikuussa 1992 oli 49,26 markkaa.

Tiedustelussa mukana olleista 10 000 palkansaajasta oli alle 13 % naisia. Yli puolet tuntipalkkaista työskenteli maa- ja vesirakennustoiminnassa ja heidän ansionsa olivat 48,17 markkaa.

Valtiosektorin tuntipalkkoja toimialoittain tammikuussa 1992

Toimiala	Tuntiansio	Muutos% 11/91	Muutos% 1/91
Maa- ja vesirakennus	48,17	1,0	4,0
Julkinen hallinto	46,52	1,0	3,4
Metalli- ja konepajatuotteiden valmistus	55,46	1,0	5,0

Lähde: Valtion tuntipalkat tammikuussa 1992

Tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä vähän työtaisteluja

Tilastokeskuksen työtaistelutilaston laskemien alustavien tietojen mukaan käytiin maassamme tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 55 työtaistelua. Osallistuneita työntekijöitä oli kaikkiaan lähes 8 500 ja työtaistelupäiviä kertyi hieman yli 7 300. Vuoden 1991 vastaavaan neljännekseen verrattuna työtaisteluja oli yhtä paljon, osallistuneita työntekijöitä yli 32 000 vähemmän ja työtaistelupäiviä 400 enemmän.

Taloudellinen lama heijastui myös työpaikoilla työriitojen vähäisyytenä kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Työtaistelut olivat pieniä ja paikallisia eikä suurempia järjestötyötaisteluja esiintynyt. Huoli työpaikoista näyttää nousseen palkkausta tärkeämmäksi tekijäksi työntekijöille, sillä mm. lomautus tai sen uhka ja pelko työpai-

kan menettämisestä on saanut yhä useammin työntekijät protestoimaan.

Tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä oli eniten työtaisteluja massan, paperin ja paperituotteiden valmistuksessa, siellä menetettiin myös eniten työtunteja. Eniten osallistuneita työntekijöitä oli koneiden ja laitteiden valmistuksessa.

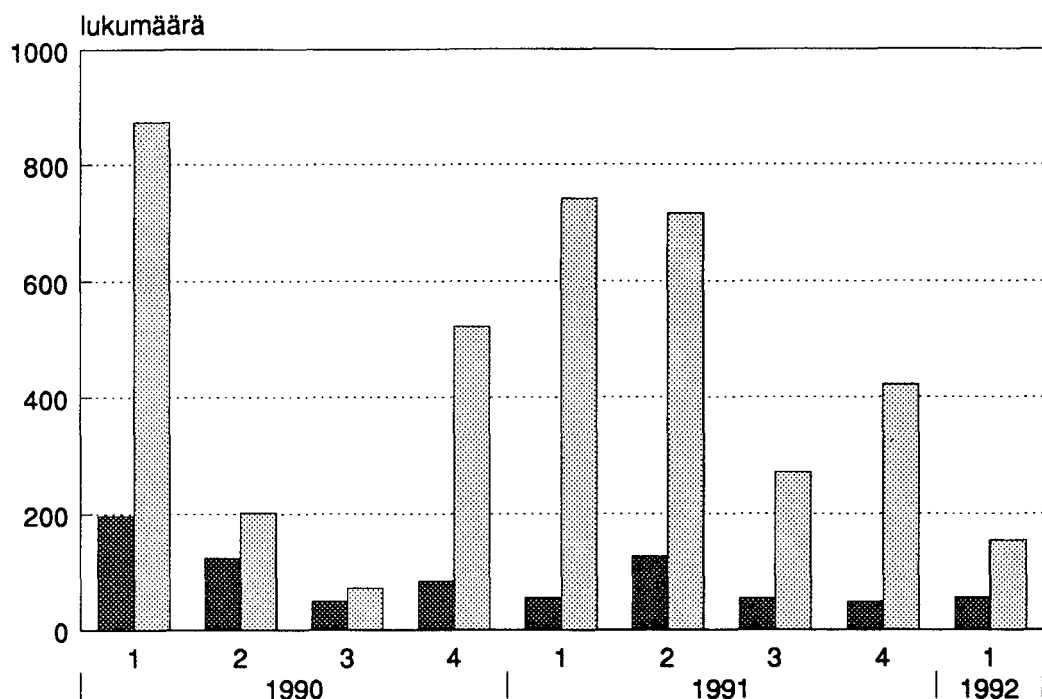
44 % kaikista työtaisteluista kesti neljä tuntia tai vähemmän ja yli viisi päivää kestäneitä työtaisteluja oli viisi. Eniten työtaisteluja käytiin Turun ja Porin läänissä, kaikkiaan 16 työtaistelua, seuraavina tulivat Hämeen ja Keski-Suomen läänit. Neljässä läänissä ja Ahvenanmaalla ei työtaisteluja esiintynyt lainkaan.

1. Työtaistelut, niihin osallistuneet työntekijät sekä menetetyt työpäivät vuosina 1980 - 1990, sekä neljänneksittäin vuonna 1991 ja ensimmäisellä neljänneksellä vuonna 1992

Vuosi	Työtaisteluja	Työntekijöitä			Menetettyjä työpäiviä	
		Lukumäärä	Työtaistelua kohden	Prosenttia työllisistä	Lukumäärä	Työtaisteluihin osallistuneita kohden
1980	2 238	413 140	185	18,8	1 605 600	3,9
1981	1 612	492 960	306	22,0	659 100	1,3
1982	1 240	167 500	135	7,0	207 600	1,2
1983	1 940	421 840	217	17,7	719 700	1,7
1984	1 710	562 480	329	23,3	1 526 900	2,7
1985	848	171 350	202	7,0	174 399	1,0
1986	1 225	602 730	492	24,8	2 787 600	4,6
1987	802	99 290	124	4,1	130 890	1,3
1988	1 353	244 070	180	10,0	179 820	0,7
1989	629	158 480	252	6,4	204 210	1,3
1990	455	244 760	538	9,9	935 150	3,8
1991	284	166 770	587	7,1	458 340	2,7
I nelj.	55	40 790	742	1,7	6 920	0,2
II nelj.	127	91 040	717	3,8	432 160	4,7
III nelj.	54	14 700	272	0,6	8 660	0,6
IV nelj.	48	20 240	422	0,9	10 600	0,5
1992 ¹⁾						
I nelj.	55	8 490	154	0,4	7 330	0,9

¹⁾ Ennakkotieto

Työtaistelut ja työntekijät työtaistelua kohden

2. Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat toimialoittain I nelj. v. 1992

Toimiala ¹⁾	Työtaisteluita	Toimipaikkoja	Työntekijöitä	Menetettyjä työtunteja	Menetykset bruttopalkk. mk
TEOLLISUUS	49	49	7 277	46 644	2 602 960
Tekstiilien valmistus	3	3	121	859	36 580
Massan, paperin ja paperituotteiden valmistus	14	14	964	17 354	1 120 140
Lasi-, savi- ja kivituuotteiden valmistus	2	2	24	88	4 190
Metallien valmistus	6	6	1 585	3 718	234 370
Metallituotteiden valmistus	3	3	151	411	40 100
Koneiden ja laitteiden valmistus	12	12	3 170	11 764	605 320
Sähkötekniisten tuotteiden valmistus	4	4	811	10 475	460 380
Instrumenttien valmistus	2	2	194	513	24 030
Laivojen ja veneiden valmistus ja korjaus	1	1	125	541	27 040
Muiden kulkuneuvojen valmistus	2	2	132	939	50 810
ENERGIA- JA VESIHUOLTO					
Energiahuolto	1	1	15	392	22 000
RAKENTAMINEN					
Talonrakentaminen	2	2	1 011	4 220	253 200
TIETOLIIKENNE					
Teleliikenne	3	3	185	7 400	324 000
YHTEENSÄ	55	55	8 488	58 656	3 202 160

¹⁾ Tässä luokituksessa on otettu huomioon vain päättyneet työtaistelut

3. Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat työtaistelun keston mukaan I nelj. v. 1992

Työtaistelun kesto	Työtaisteluita	Toimipaikkoja	Työntekijöitä	Menetettyjä työtunteja	Menetykset bruttopalkk. mk
4 tuntia ja alle	24	24	5 133	12 700	742 920
yli 4 tuntia – tasan 8 tuntia	10	10	1 313	7 207	368 020
yli 8 tuntia – 5 päivää tasan	16	16	1 757	24 869	1 252 220
yli 5 päivää – 10 päivää tasan	5	5	285	13 880	839 000
kestoa ei voitu määritellä	–	–	–	–	–
Yhteensä	55	55	8 488	58 656	3 202 160

4. Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat lääneittäin I nelj. v. 1992

Lääni	Työtaisteluita	Toimipaikkoja	Työntekijöitä	Menetettyjä työtunteja	Menetykset bruttopalkk. mk
Uudenmaan lääni	4	4	1 231	5 386	303 650
Turun ja Porin lääni	16	16	931	25 723	1 496 470
Hämeen lääni	13	13	2 067	8 287	413 990
Kymen lääni	4	4	215	896	63 580
Mikkelin lääni	–	–	–	–	–
Pohjois-Karjalan lääni	–	–	–	–	–
Kuopion lääni	–	–	–	–	–
Keski-Suomen lääni	9	9	1 769	5 139	267 870
Vaasan lääni	3	3	690	9 507	422 230
Oulun lääni	6	6	1 585	3 718	234 370
Lapin lääni	–	–	–	–	–
Ahvenanmaa	–	–	–	–	–
Valtakunnallinen	–	–	–	–	–
Koko maa	55	55	8 488	58 656	3 202 160

Hinnat

Asuntojen hintojen lasku jatkui

Vanhojen asunto-osakkeiden hinnat laskivat tammi - maaliskuussa edelleen. Koko maan hinnat laskivat 3,2 %, pääkaupunkiseudulla pudotus oli 5,6 % ja muualla maassa 1,8 %, verrattuna viime vuoden viimeiseen neljännekseen.

Vanhan kerrostaloasunnon sai ensimmäisellä neljänneksellä Helsingissä 6,5 % halvemmalla kuin viime vuoden lopulla. Vantaalla hinnat alenivat vain 1,6 % ja Espoossa 4,8 %.

Helsingin keskihinta oli 7 680 mk neliöltä. Espoosta vanhan kerrostaloasunnon sai keskimäärin 7 000 markan neliöhinnalla ja Vantaalla noin 6 200 markalla.

Muualla maassa keskihinta oli tammi - maaliskuussa 5 023 mk/m². Halvinta oli Porissa ja Kouvolassa; noin 4 000 mk neliö.

Helsingissä kauppoja tehtiin vuoden lopulla selvästi enemmän kuin pitkään aikaan. Muualla Suomessa tilastossa mukana olevien kauppojen lukumäärät olivat samalla tasolla kuin edellisellä neljänneksellä.

Kaupankäynti näyttää piristyneen alentuneiden hintojen myötä.

Käännekohta hintakehityksessä

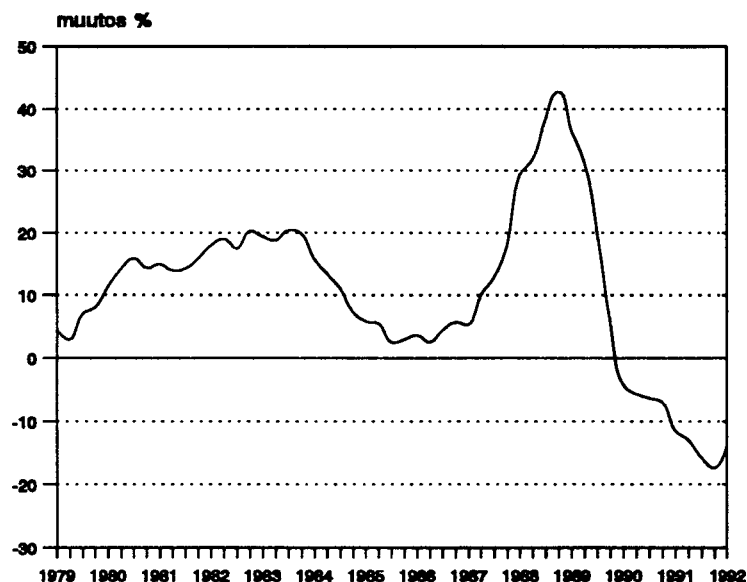
Pääkaupunkiseudulla hintojen lasku oli vielä selvää, mutta muualla maassa hintojen lasku näyttää hidastuneen ja muutamissa kaupungeissa hinnat nousivat hiukan, esimerkiksi Tampereella, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Lappeenrannassa.

Asuntojen hintaindeksin vuosimuutoskäyrä kääntyi nousuun (ks. kuva), ensi kerran sitten vuoden 1988 lopun. Hintojen laskuvauhti ei enää kiihtynyt verrattuna edelliseen neljännekseen vuositasolla mitattuna.

Vuonna 1989 oli käännekohta hintojen nousun kiihtymiselle, ehkä nyt on myös hintojen jyrkin laskuvaihe hidastumassa? Varmat tiedot mahdollisesta suunnan muutoksesta saadaan seuraavissa neljännesvuositilastoissa.

Tiedot julkaistaan kahden kuukauden viiveellä ao. neljänneksen päättymisestä.

Asuntojen hintaindeksin 1983=100 vuosimuutokset
Kerrostalot

Lähde: Asuntojen hinnat 1992, 1. neljännes

Vuokrat nousivat 6,4 prosenttia

Keskuslämmitteisten asuinhuoneistojen vuokra oli huhtikuussa keskimäärin 29,70 mk neliöltä kuukaudessa. Vuokrat nousivat viime vuodesta 6,4 %. Tämän kevään vuokratiedustelussa ei vielä näy huoneenvuokralain muutosten vaikutuksia vuokratasossa.

Aravahuoneistojen vuokra oli keskimäärin 27,90 mk ja vapaarahoitteisten huoneistojen 31,20 mk neliöltä kuukaudessa. Vuokrat nousivat vuodessa aravahuoneistoissa 7,3 % ja vapaarahoitteisissa 5,8 %.

Helsingissä alle vuoden yksiössä vuokralla asuneiden keskivuokra oli noin 58 mk/m² kuukaudessa.

Vastaavasta asunnosta, jonka vuokrasopimus oli kestänyt yli 10 vuotta vuokra oli 37 mk/m²/kk.

Uudenmaan läänissä oli noin 20 % kalliimmat vuokrat kuin muualla maassa. Porissa vapaara-

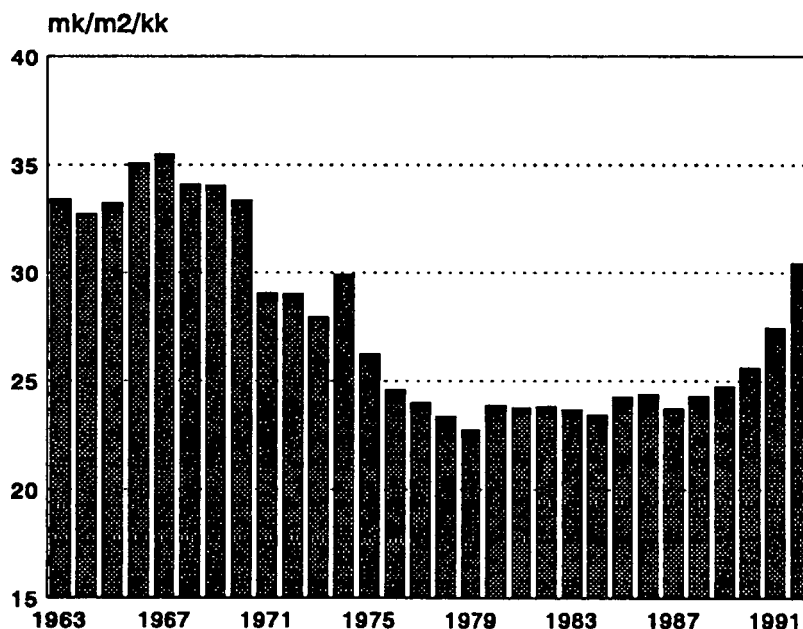
hoitteisen vuokra-asuntojen vuokrat nousivat vain prosentin. Pori näyttää tilastojen mukaan olevan yksi Suomen parhaimmista kaupungeista asua ajattellen asumisen hintaa. Siellä on kohtuuhintaisia omistusasuntoja sekä vuokra-asuntomarkkinat ovat "eurotasoa" eli edullisia vuokra-asuntoja on saatavilla (Hinta- ja palkkatiedote 1992:2).

Reaalinen vuokrataso alle 1960-luvun

Vuokrat ovat nousseet 1970-luvun lopusta lähtien yleistä hintatason nousua nopeammin, mutta vuokrat ovat yhä reaalisesti 1960-luvun vuokria alemmat.

Rahanarvon kerrointaulukon mukaan laskettuna vuoden 1991 rahassa, 60-luvulla maksettiin selvästi yli 30 markan neliövuokria (ks. kuva).

Neliövuokra 1963 - 1992/huhtikuu
Vuoden 1991 rahanarvon mukaan

Lähde: Vuokratilasto 1992

Hintatasoindeksejä eri maissa, huhtikuu 1992

Suomi = 100

MAA	YKSITYINEN KULUTUS	LEIPÄ	KAHVI	TUPAKAT	KIRJAT	LASTEN VAATTEET	LEVYT JA KASETTIT
Suomi	100	100	100	100	100	100	100
Ruotsi	107	119	96	108	86	74	109
Norja	105	96	94	148	59	80	96
Tanska	97	72	94	130	75	96	105
Islanti	102	101	96	112	118	139	163
Saksa	80	61	115	82	58	93	90
Ranska	72	65	48	54	30	120	89
Italia	73	49	111	62	55	94	91
Alankomaat	75	55	71	62	101	78	79
Belgia	75	58	85	66	52	102	82
Luxemburg	69	59	92	49	39	75	80
Iso-Britannia	69	43	103	90	45	65	98
Irlanti	71	52	133	94	46	67	81
Kreikka	58	39	92	43	51	89	113
Espanja	73	66	95	47	57	129	109
Portugali	53	41	140	51	58	89	102
Itävalta	79	63	104	77	66	78	94
Sveitsi	96	96	120	60	60	83	90
Turkki	39	19	87	25	45	56	98
Australia	69	60	157	53	67	55	85
Uusi-Seelanti	55	49	80	69	39	55	62
Japani	98	111	139	52	68	62	80
Kanada	73	59	93	106	65	62	75
USA	64	61	75	53	43	46	52

Hintaindeksit on laskettu vuoden 1990 ostovoimaindeksien pohjalta korjaamalla niitä valuuttakurssien ja inflaation muutoksilla.

Ostovoimaindeksien laadinnasta on kerrottu enemmän Hinta- ja palkkatiedotteen numerossa 1/1992. Eri tuotteiden ja palvelusten hintatasoista on saatavissa lisää tietoja Arja Kinnuselta, puh. (90) 17 341.

Indeksitaulukko

	<i>1/92</i>	<i>vuosimuutos%</i>
ANSIOTASOINDEKSI 1985=100*	160,2	3,7
Tuntipalkkaiset	160,8	2,5
Kuukausipalkkaiset	159,9	4,2
Teollisuus	159,1	3,6
Työntekijät	161,4	3,6
Toimihenkilöt	155,1	3,5
Talonrakennustyöntekijät	155,3	-1,9
Tukku- ja vähittäiskauppa	165,0	3,5
Kuljetus	164,2	4,6
Rahoitus	168,3	7,1
Kunta	157,9	4,7
Tuntipalkkaiset	160,5	2,4
Kuukausipalkkaiset	157,7	4,9
Valtio	160,5	3,9
Kuukausipalkkaiset	160,5	3,9
Yksityinen sektori	160,7	3,3
Tuntipalkkaiset	160,9	2,5
Kuukausipalkkaiset	160,7	3,9
REAALIANRIOINDEKSI 1975=100	121,8	0,9
ASUNTOJEN HINTAINDEKSI 1983=100	165,9	-13,4
Pääkaupunkiseutu	148,5	-18,1
Muu Suomi	176,1	-11,0
JULKISTEN MENOJEN HINTAINDEKSI 1985=100		
Valtiontalous	139,9	3,0
Kunnallistalous	146,3	3,4
	TOUKOKUU 1992	vuosimuutos%
KULUTTAJAHINTAINDEKSI 1985=100	136,0	2,4
Ravinto	120,5	1,1
Asuminen, lämpö ja valo	133,0	-1,6
Liikenne	132,0	2,1
ELINKUSTANNUSINDEKSI 1951=100	1333	2,4
RAKENNUSKUSTANNUSINDEKSI 1990=100	100,3	-1,9
Työpanokset	105,6	-1,6
Tarvikepanokset	96,0	-3,0
TUKKUHINTAINDEKSI 1985=100	113,7	2,1
Kotimaiset tavarat	115,8	0,6
Tuontitavarat	108,5	5,9
VIENTIHINTAINDEKSI 1985=100	111,3	4,7
TUONTIHINTAINDEKSI 1985=100	99,9	6,8
TEOLLISUUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI 1985=100	112,5	2,8
KOTIMARKKINOIDEN PERUSHINTAINDEKSI 1985=100	112,3	1,0
KUORMA-AUTOLIIKENTEEEN KUSTANNUSINDEKSI 1990=100	107,3	3,8
LINJA-AUTOLIIKENTEEEN KUSTANNUSINDEKSI 1990=100	107,3	2,7

* Ennakko

Lisää tietoa näistä julkaisuista

KUNTASEKTORIN TYÖVOIMAKUSTANNUKSET 1990

Tutkimus, jossa selvitetään nyt ensimmäisen kerran kuntien ja kuntainliittojen työvoimakustannusten määrää ja rakennetta. *Hinta 100 markkaa*

ANSIOTASOINDEKSI

Neljännesvuositiedote, joka sisältää sektoreittaiset, toimialoittaiset, palkansaajaryhmittäiset ansiokehitykset. Ilmestyy puolentoista kuukauden kuluttua neljänneksen päättymisestä. Vuosijulkaisussa on indeksien pitkät aikasarjat, kuukausi- ja vuosiansiot sektoreittain, palkansaajaryhmittäin ja sukupuolittain.

Vuosikerta hinta 120 markkaa

PALVELUALAN PALKAT

Vuositilasto, joka sisältää kaupan, ravitsemis- ja majoitus-, rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä atk-yri-tysten palkansaajien lukumäärä ja ansiotietoja, ammatin, ikäryhmän, koulutusasteen ja tutkinnon mukaan. *Hinta 105 markkaa*

MAA- JA METSÄTYÖNTEKIJÖIDEN PALKAT

Neljännesvuosijulkaisu, joka sisältää työntekijöiden lukumäärä, tunti- ja päiväansio sekä työtuntitietoja työnlaadun ja -lajin mukaan.

Vuositilasto, joka sisältää työntekijöiden määrät ja vuosityöpäivät vuosityöpäiväluokittain työnantaja-ryhmän, palkkausalueen, työsuhteen, ikäryhmän ja sukupuolen mukaan. Lisäksi julkaisussa on yli 200 työpäivää tehneiden metsätyöntekijöiden vuosiansiot palkkatekijöittäin palkkausalueen ja ikäryhmän mukaan. *Vuosikertahinta 200 markkaa*

KUNTIEN JA VALTION TUNTIPALKAT

Neljännesvuositilasto, joka sisältää julkisen sektorin tuntipalkkaisten palkansaajien lukumäärä- ja ansio- sekä ansiokehitystietoja. *Vuosikertahinta 200 markkaa*

KULUTTAJAHINTAINDEKSI

Kuukausitilasto sisältää kuluttajahintaindeksin lisäksi elinkustannusindeksin ja kansainvälisiä vertailuja. *Vuosikertahinta 140 markkaa*

VUOKRATILASTO

Vuositilasto, joka sisältää keskimääräiset asuntojen neliövuokrat koko maassa ja suurimmissa kaupungeissa. Tiedot perustuvat keväisin tehtävään vuokratiedusteluun. *Hinta 50 markkaa*

ASUNTOJEN HINNAT

Neljännesvuositilasto, joka kuvaa vanhojen osakehuoneistojen velattomia neliöhintoja ja niiden muutoksia kiinteistövälittäjien välittämässä asuntokaupoissa. Tilasto ilmestyy kahden kuukauden kuluttua neljänneksen päättymisestä. *Vuosikertahinta 150 markkaa*

Hinta- ja palkkatiedote

1992:3

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Central Statistical
Office of Finland

Tiedustelut - Förfrågningar:

Wages and salaries
1992:24

Palkkatilastot ja ansiotasoindeksi
Seppo Kouvonen
Hintatilastot Lasse Lakanen
(90) 17 341

ASUNNON HINTA?

Tilastokeskuksessa valmistuu lähiaikoina verottajan leimaveroaineistosta tehty asuntojen hintatilasto vuodelta 1991. Tästä aineistosta tehdään maksullisena palveluna erillisiä tulosteita jopa postinumeroalueittain. Uudemaalassa, Oulun ja Lapin läänien tietoja on mahdollisuus saada vuodesta 1985 lähtien. Koko maan tiedot ovat saatavissa vuodesta 1987.

Tiedustelut ja tilaukset:

Hinnat ja palkat:
Marja-Leena Honkamaa puh. 90 - 1734 3461
Tuula Kuoppala puh. 90 - 1734 3558

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta — Pris

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

20 mk

ISSN 0784-8374
= Palkat
ISSN 0789-2462